

kâ-nâkatêyimat awâsis môy kâhkiyaw kîkway kâkî-mîcit

---

masinahikanis
ka-kiskinohtahikwêyin

masinipita êkwa
pihtikwêpita

---

kanawâpâcikêwak: Dr. Waleed Alqurashi, Dr. Philippe Bégin, Dr. Moshe Ben-Shoshan, Dr. Edmond Chan, Dr. Julia Upton, Dr. Susan Waserman, Dr. Wade Watson.

---

nisitohta.

onîkihikomâwak, sâkaskanâtâk ôma

wîhowin

mîciwina môya ka-mîcihk

kotaka ôhi mîciwina ê-isiyhkâtêki anihî môya ka-mîcihk

(tâpiskôc, iyinito tohtôsâpoy pîtos ê-isihkâtêw maskimocisak âpô iyinito-maskimocisak)

kîko-epinephrine cîscahikanis ka-âpatahk?

kihcinâho nîso tâpitaw ê-tahkonaman

tânîte anima ka-cîstahiwâkê?

kiskiyihta tânita awâsis ôhi kâ-kanawiyihta; kiya ka-kanawihtamowâw kîspin oski-awâsis

kwayask kihcinâho ayamêhtâ

kîspin kiwayawân, kotakwa mina ayiwak

mâkwêyimowin sêwêpicikana

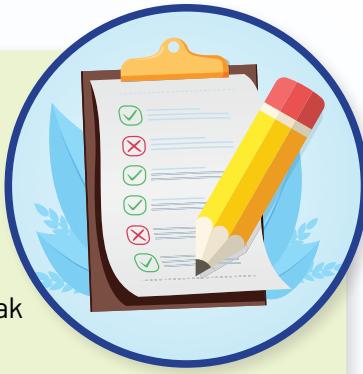

nakina.

miyâska mayiskâkêyimikan

nâta.

kahcitina
ê-masinahikâtéki
mîcowina
ka-atâwéyan ahpô
kwêcim onîkihikomâwak
anihi mîciwina
kâ-miywâsiki êkwa ka-mîci.

ayamihta.

pâmwayês
mîciwin ê-atâwéyin,
ayamihtâ kahkiyaw
êkwa môya anih
ka-atâwân môya
kâ-miywâsiki
êkwa kakî-mîci.

nanitona.

nânistwâw nanitona, ayamihtâ kîkway ê-masinahikâtéki:

1. anita **atâwêwikamikohk**
pâmwayês ê-atâwéyin.

2. **kîwêyini** êkwa
êkota ka-nâhastân.

3. pâmwayês **ê-asâkêyan**.

ayamihtâkan anih masinahikâtéki môt
mîciwina mina, **osihcikêwina tâpiskôc nanâtohk**
âpacihcikana êkwa **kâ-âpacichtamâsowiyán**.

*kîspin môya kikihcinâhon,
masinipayihtâka wihcikâtéki
anihi kâ-masinahikâtéki
êkwa ka-itisâhamowâw
onîkihikomâwa
ka-kîcinâho.*

nakina.

miyâska mayiskâkêyimikan

nîkipita.

kakwê- nîkipitamihk **mâyi-iskowêwin** kâ-piminawasohk âpô kâ-asâhkê. ôma kâ-pisci-mâyi-iskowihih mânâ ka-pisci-astâhk mîciwin, âpô mîcisonahtikwohk âpô mina sihkowin kâ-astêk.

kâsîcihcê apacihtâ kisîpêkinikan êkwa nipyi pâmwayês ê-piminawasohk êkwa kâ-asahkêhk mîcowin/mîcowinisa.

êkâwiya otina anima mayiskâkêyimikan âsay kâ-astêk mîciwinihk osâm kiyâpic apisis ka-astêw (e.g. pêyakwan pakânak kakwê-otinêcik kiscikân-mîciwinihk).

ka-kanâcihtâhk, tahkohc napakihtikohk êkwa mîcisonâhtikwa, êkwa kwayas kanacihtâ mayiskâkêyimikan kîspin ôma kâ-wî-piminawasohk.

nîkân ka-osihtâ anihi mîciwina kâ-miywâsiki, pîtos ka-âpacihâtâ manisikanâhtikwa, kâ-mîcisorwâkê, êkwa kâ-piminawasowâkê.

kîcinâho kiya êkwa kipisiskêsak môya ka-mîcicik awâsis mayiskâkêyimikan pâmwayês ocêmacik (sihkowin anima kâkî-mâyiskâkow awiyak êkwa oskîsikwa âpô otowinihk).

êkâwiya asâhkê mîciwin/minihkwêwin, itâhcikana, owiyâkana, minikwâcikana, âpô kâ-mîcisorwâkê.

kiskiyihta.

nisitawina anihi wâpahtamowina êkwa itamahcihowina
itamahcihowina osci **misi-mâyaskowin (anaphylaxis)** kîspin awiyak
môsihtâw 2 wiyawina ahpô ayiwâk wiywâwina:

masakayihk

ka-piskopayan,
ka-kiyakasân,
ka-kison, ka-
mihkosakayipayan

kiskishkan, môya tâpitaw ka-
piskopayan kîspin ôma kimâmosihon
misi-mâyaskowin (anaphylaxis).

yêhyêwin

ostostotamowin,
nâh-nâspicimowin,
nohtêsinêwin,
têyâskikanêwin,
paskêtâkonêmowin,
wîsakikohtâkanêwin,
takomêwin âpô kisisiwin (takimêwêwin,
kiyakikotêwêwin, kawicikowâpiwin, câhâmowin)
môya kâkî-kohcipayihcikêhk, kâtohowin

matay

nôhtê-pwâkimowin,
wîsakatayowêwin,
ocipayiwin,
pwâkimowin,
sâpisowin

mitêh

lyiwâk
wâpiskipayiwêwin/
sîpîsakayimpayiwêwin,
cîhcîpitêhêwin,
kipatâhtamowin,
kîskwiyâpamowin

Kîspin yêhyêwin âpô kimâmosihon ôhi kimâmosihtân
êkosi mina ôma **misi-mâyaskowin (anaphylaxis)**.

sêmâk ôma misi-mâyaskowin (anaphylaxis) **nakina**,
êkâya kinwês katâc ka-pîhohk.

kiskiyihta.

nisitawina anihi wâpahtamowina
êkwa itamahcihowina

tânitah topiponêt mina awiyak awa awâsis, kihcinâho ka-kaskihowak ka-wihtâkik kîspin môya tâpwê miyo-mâcihowak/âpô mâmôsihowak kîkway.

awâsisak

âpô itikwê pîtos ka-pihtawâwak ka-isi-mâtocik, kâ-sîkocik, ka-sîkwêwak ka-pwâkimowak kîsi-mîcisotwâwi, âpô mistahi kakwê-mâtowak, mina kakwê-mâmipâwak âpô môy sêmâk ka-waniskâwak âpô môya ka-wî-pakitinêwak onîkîkomâwa.

pwâkamowin

ka-sîkwêwak

sokoc ka-nîstosowak

awâsisak

awâsisak kaskihowak ka-pîkiskwâtahkik anima tânisi ê-isâyâcik, tâpiskôc:

"nitôn niwyasi-mosihon"

"nitêyanîy nikiyakisin"

"kisitêw ôma mîciwin"

nâtawihitâ.

misi-mâyaskowin (anaphylaxis)

osci epinephrine

êyako ôma ka-nîkân âpacîhta kîspin awiyak mâmôsiho misi-mâyaskowin (anaphylaxis). êkaya âpacîhta antihistamines, tâpiskôc **Benadryl®**, osâm kâkî-naspâcipayiw **anima kâ-mâmôsiho**. kiyâm mina kîspin môya kikiskiyihtêne tânisi ka-isi-itiskâkohk, **apacihtâ anima cîstahikan**. epinephrine miywâsin êkwa awiyak ka-pimitâtisihikow.

kîspin misi-mâyaskowin ispayiki (anaphylaxis) âskôha
ôhi 5 mâkwêyimowin âskôhkêwina:

1 tâkoskêwin
mîki epinephrine auto-injector (e.g. EpiPen®, ALLERJECT®) sêmâk. kahkiyaw anîhi ka-pimitisahêne ka-masinahêkâtêk.

2 tâkoskêwin
sêwêpicikê 9-1-1 âpô ita kâkî-sêwêpicikan maskihikêwiyiñiwak êkwa ka-wihtamowâwak awâsis ê-mâyâyât misi-mâyaskowin (anaphylaxis).

3 tâkoskêwin
anima **kihtwâm cîstahikanis kâ-âpacîhtân** 5 cipahikanisa kîspin âsay kimiyâw êkwa môy âstêmâcîhow itimahcihowina.

sêmâk itohtê anita cîki **âkosêwikamikohk** (âkosêwitâpânask nawac), kiyâm mina môy mistahi mâyî-mâcîhowiyani. pokwêspi ayiwâk kâkî-isâyân.

sêwêpitamowâkan **awiyak ê-kiskêyimisk** (e.g. onîkihkomâw)

*anima kâ-mâyiskâkot êyakôci kâ-pihtikwêt **âkosêwikamikohk**, môy ohci anima epinephrine ê-âpatahk.*

nâtawihâtâ.

misi-mâyaskowin (anaphylaxis) - tânisi ê-itisinikh
tâpwê poko ka-nâkatohkê

ikospîhk kimîkin epinephrine

ka-apiw âpô ka-pimisiniw awâsis.
kîspin nânohtê-itahtam, âpô itikwê
ka-apit nawac.

âpô itikwê **kwayas oskâtowâwa**
ka-naniciminaman môya mistahi
ka-waskawinhakik pâmwayêš ê-cîstahwacik.

kîspin ôma môsihowak...

kîspin awâsis pimisin, **êkâwiya**
ka-sokoci-simatapiwak âpô
ka-sokoci-nipawiwak kîspin mâmôsihowak
misi-mâyaskowin (anaphylaxis), kiyâm mina
kîsi-otinamok epinephrine.
sokoc waskawêyini kâ-kî-nipahikon anima.

mwêstas epinephrine mîkiyini

ka-pimisiniwak (kîspin môy cêskwa
pimisiniwak âsay) êkwa ka-opinamok
oskâtowâwa. Kîkâc êkosi nawac ka-
simatapicik kîspin môy miyo-yêhyêwak.

kîspin awâsis âkosiw âpô pâpwâkimow,
kwayas kipimisiniwak napatihk. Kîspin
môya waniskâwak, kiyâpic kwayas
kakî-pimisinicik napatihk.

mwêstas mîyitwâwi epinephrine,
kâkî-wîci-wîpêmâwak kîspin
ka-kiskawâcisinicik.

tâpitaw kâ-kwêcîkêmohk

1 kîkway anima kâ-mâyiskâkêyimakhk?

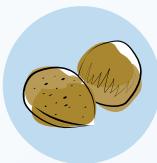
kîspin kîkway kâkî-mâyiskâkon, kiwiyaw anima tâpiskôc ê-isi-nisitawina (tâpitaw tâpiskôc wiyâs) kîkway ka-mâyiskâkowêyan. kiwiyaw sêmak nisitowinam kîkway mîciwin (êwako mâyiskâkêyimakan) ka-mâyiskâkon.

2 kîkwaya ôhi mîciwina mistahi kâ-mâmayiskâki?

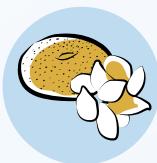
ôta kânata, ôhi “nawâc mistahi kâ-mâmayiskâki”:

pakânak

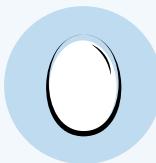
mitos-pakânak

pakinikanis

tohtôsâpoy

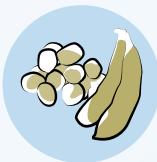
wâwa

kinosêw

kihcikamiy ohci
(e.g. sâkîwak)
êkwa êsisak
(e.g. êsis, ésa)

soy

kistikân êkwa
iyinito-kistikân

osâwâs

3 tânimahikohk anima ka-mîciyan kîspin ka-mâyiskâkwêyan, êkwa kîspin tânimahikohk ka-pîhohk?

pâpêtos kahkiyaw ayisiyiniwak ka-itiskâkowak, êkwa atihk ayisiyiniwak mina môy mistahik katâc. kîspin ôma awiyak kâ-mâyiskâkot awiyak, môya katâc kinwês mâka atihk mîna kinwêsis kâkî-mosihtâwak mwêstas.

4 kîkway ôma misi-mâyaskowin (anaphylaxis)?

misi-mâyaskowin (anaphylaxis) ôma mistahi awiyak kâ-mâyiskâkot kîkway. kâkî-nipahikow awiyak, mâka mîna kâkî-nakinikâtêw êkwa mîna tâniși ka-itohtamihk kîspin êkosi ispayiw.

masinipahina anita p.6; tâkoskêwina 1 êkwa 3 anita p.8 ohci kânata ohci ayisiyinwak misi-mâyaskowin itasiwêwin ohci awâsisak (**Kids' CAP**).

kiskinwâpâhtêhowê ôma masinahikanis

kikiskinwahamâkon tânisi anima ka-isi-waskawêtotaman ôma môya ka-mâyiskowihk êkwa mîna anima misi-mâyaskowin (anaphylaxis).

miywâsin ôma ohci kikêhtê-ayiminawak, kanawêyimâwasowak, okimâ tapanak êkwa ôki kotakak kâ-kanawêyimâcik awasisa kâ-wîci-mâyiskowicik.

---

foodallergycanada.ca